

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmertlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díja 20 kr.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért termérték szerint, minden centimeter után 3 kr. számtattatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

ZEMPLEN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Titkári jelentés

a s.-a.-ujhelyi önk. tűzoltó-egylet állásáról.

Tisztelt közgyűlés!

Midőn egyleti I-ső titkárunk távolléte, II. titkárunk halmozott teendői miatt a választmány egyleti életünk 5-ik évének fordultával az évi jelentés elkészítésével csekély személyemet bízta meg: nem kis elfoglaltsággal vettem a tollat kezembe, félve attól, hogy egyleti első titkárunk 4 éven keresztül tett szépen körülírt eredményeket elő tüntető jelentéseinek még halvány árnyékát sem közelíthetem meg; de a szépen kidomborított test, mely művészi kezek által összehordott anyagok egymáshoz illesztése által előttem van, báor-ságot öntött belém arra, hogy az összeállítás történetének körvonalát habár halvány színekkel is meghatározzam, s halvány vis fényt adhassak elmult egyleti életünk ragyogóan letűnt napjának; s csak azért teszem ezt, mert nem tudom s nem tudhatjuk előre miként fog e nap egyleti életünk újult regelén megjelenni s egyleti életünk évet számláló napján hányszor fogja vést jósló felhő habár fénylőn kelne is fel — elborítani. De mert erős bennem a hit, hogy a mult fényét ismét felveendő, s nem talál egyletünk egy tagjában sem oly tárgyra, hogy vissza ne adná a reá vetett fényt környezetére: éppen ezért óhajtom megragadni az alkalmat az elmult év szépségének megörökítésére, kívánva egyletünknek a legszebb jövőt; egyletünk vezér férfainak, alapító s pártoló tagjainak virul egészségét, magunknak pedig hű kitaratást és szoros baráti kapcsolatot úgy csendes egyleti életünkben mint a vésszel szemben, legyen vezény szavuk mindvégig: „Istennek dicsőség! egymásnak segítség!”

II.

Ezek után áttérve szorosán vett egyleti életünkre, örömmel jelezhetem, hogy egyletünk a lefolyt évben is nagy haladást tett.

Nemes városunk, kegyes védnökönk s városunk derék, értelmes polgársága meghozta nekünk ama anyagi áldozatot, hogy egyletünk mint majd alább kitűnik, nem csak a beszerzései által tett adósságaiból kiszabadult, de azon helyzetbe jutott, hogy fent is tisztelt gróf Wallis Gyuláné szül. gróf Somogyi Ilona urhölgy ő méltósága legújabbant tett 200 frtos kegyes adományát már tartalék alap gyanánt gyümölcsöztetheti, mi igen szép eredménye rövid egyleti életünknek, s hogy ezt elérni szerencsések valánk, ebben az orozslán rész egyletünk igen derék, szorgalmas, tapintatos és ügybuzgó elnökét tekintetes Bydeskúthy Sándor urat illeti, kit egyletünknek s ez által városunk jóvoltára kedveseivel egyetemben az ég sokáig tartson és éltesen!

De mig anyagilag emelkedtünk, addig nem maradhatott el egyleti életünk valódi erkölcsi emelkedése sem; mert vagyonosodásunkkal erkölcsileg is emelkednünk kellett, hogy egyletünk nemes célja valahogy tévesen ne értelmzett-ssek. Meghoytuk az áldozatot ömagunknak és ez által városunknak a tűzoltó ügy valódi tanulmányozása által. Igy az elmult évben a budapesti önkéntes tűzoltó egylet egyik szakasparancsnokát Trozovyi Géza urat volt szerencsénk a fent említett társagyléttől megnyerni, ki minket alapos, beható, tárgyi-

lagos tanításával a dühöngő vész elemmel melynek ellenségeivé szegődtünk fel s esküdtünk zászlóink alá, szembe szállni a leggyakorlatibb s célhez vezetőbb módon betanított, s így képséssé tett magasztos hivatásunk betöltésére. Ez azon pont hol midőn egyletünk ügybuzgó tagjairól dicsérettel megemlékezem, el nem feledkezhetem a tisztelt parancsnokságról s kívánjam azt, hogy adjon Isten igen sok városnak oly ügybuzgó, vésszel bátran szembe szálló önkéntes tűzoltókat, minővel mi vagyunk szerencsések dicsekedhetni, s ily ügybuzgó egyének szerencsésebb választást vezéreikben nem tehetnek minőt mi tettünk, s ezért tiszta lelkiismerettel mondhatom el: Isten tartsa s éltesse számunkra a mi derék, kitarató szeretet főparancsnokunkat tek. Dókus Gyula urat.

III.

Ezek után áttérek az egylet vagyoni állapotára.

Egyletünk a lefolyt évben vagyoniilag igen szép haladást tett, amennyiben mint előbb is emlitém beszerzései által csinált adósságaiból igen csekély rész maradt hátra, ugy hogy kegyes védnökönje legújabbant tett 200 frtos adományát már tartalékalap gyanánt takaréktárilag gyümölcsöztetheti. Ezen kívül az ide rekesztett és a számvizsgáló bizottság által megvizsgált és jóváhagyott 1877. évi számadás eredménye következő:

Bevétele volt az egyletnek	1582 frt 09 kr.
Kiadása pedig	1477 „ 62 „
Pénkészlete a tartalék alapon kívül	104 frt 47 kr.

Mely pusztá számok láttára örömmel jelezhetjük egyletünk vagyoni gyarapodását, és szívből kívánhatjuk azoknak, kik ezt elősegíték: hogy tartsa meg éltöket az ég a társadalom javára sokáig.

De ezuttal nem mulaszthatom el jelezni egyletünk 1878. évi a választmány által megállapított költségvetését, s kérjem a tisztelt közgyűlést annak elfogadására; mert azon választmány, mely lefolyt egyleti évünket oly dicsőséggessé tette csak is oly költségvetést javalhat, mely ismét fényessé teendi jóvendönket. És pedig a tételről tételre megvitatott és ide mellékelt munkálat következő számokban tünteti elő jövő évünket:

Bevétele leend az egyletnek	2036 frt 47 kr.
Kiadása pedig, melyben még hátralévő 360 frt adósságunk és mintegy 150 frtnyi új beruházásunk is ben foglaltatik — lesz	1280 „ 50 „
S ily 1878. év végével leend	755 frt 97 kr.
pénkészletünk. Ehez hozzáadva a 200 „ — „ elhelyezve lévő tartalék alapot, egyletünk alap tőkéje 1878. év lezártával	955 frt 97 kr.

készpénzt fog elő tüntetni, s ez által majd elérni véljük egy pár évi ily gyarapodásunk után azon helyzetet, hogy alapitókénk gyümölcsöztetéséből a most meglévő 3 fizetéses tűzoltó számát megkészszerethessük, s akkor városunk közönsége a majdan nyugaiomba lépő egyes önkéntes tűzoltók előtt buzgó törekvésük sikereért, kik egészségüket, vagyonukat, sőt hogy ne mondjam életüket áldozták a közjóért. kalapot emelhet. Éppen mert ily szép remény biztat a jövőben tisztelt bajtársak: büszkék lehetünk ömagunkra s csak becsülettel viselhetjük azon egyenruhát, mely ezelőtt 5 évvel

sokak előtt, kiket a kor rohamos haladása nagyon messze hátra hagyott — nevetségesnek tünt fel, mert éppen ezek előtt tettük azt tiszteltté. Egy önkéntes tűzoltó, ki hivatása magasztosságát át-birja érezni, ki tudja, hogy azért esküdtött becsület szóval a zászló alá, hogy felebarátja vagyonát és életét ha kell önmaga kockáztatásával is megmentse: egy ily önkéntes tűzoltó hasonlít ama hőshöz, ki hazáját s ebben lakó testvérei vagyonát és életét a vad csatában védelmezi a bösz ellenség ellen; mert egy tűzoltó városát, a városban lakó testvére vagyonát és életét a bösz elem ellen órja és védelmezi. Ezért kívánom, hogy egyletünket városunk és közönsége javára még számos éveken keresztül tartsa fel a gondviselés; tagjai pedig a szoros összetartás, erkölcsileg érzett fegyelem mellett a barátság lánczával összefűződve, dicsőséggel tett kitaratással viseljék azon egyenruhát mely csakis az emberbaráti szeretet és becsület jelvénye.

IV.

Az előbbi fejezetben szólottam egyletünk pénzbeli vagyonáról, nem feledkezhetem egyuttal el ez alkalommal arról, hogy egyleti ingó és ingatlan vagyonokról is szóljak valamit, s tüntessem elő a tisztelt közgyűlésnek e téren gyarapodásunkat is.

Van egyletünknek egy saját maga által épített örtanyája és egy mászóháza, van egy legujabb szerkezetű vizemelő gépe, egy párizsi szívó és két kisebb fecskendője, egy szer- és hét vizkocsija, egy emeleti, 4 ablak s egy összerakható fedél, 3 dugó s 5 hétkaru létrája; a nagy templom tornyában egy alólról használható tűzjelzője, mintegy 440 frt értékű tömlő csöve és több száz forintot érő különféle felszerelése, minők kupák, vasvillák, vaslapátok, faklyák s egyéb eszközök, ezenkívül van 30 mászó és 70 szivattyus felszerelése. Egy szóval bir egyletünk a számvizsgáló bizottság által felülvizsgált s városunk tisztelt képviselő testületéhez másolatban heterjesztett leltár szerint ingó és ingatlan vagyont 7757 frt 40 kr. becsértékűt, mely 5 éves egyleti életünk legszebb eredménye gyanánt tüntethető fel. — Ez alkalommal ki kell emelnem városunk mélyen tisztelt képviselő testületét, melynek köszönhetjük legfőbbként egyleti vagyonosodásunkat. Városunk czimzett testülete minden alkalommal igyekezett nemes czélú egyletünket erkölcsi és vagyoni állásában elősegíteni, s ily felemlithetjük, hogy a már többször nyert s belénk erőt öntő szép, működésünket elősmerő határozatok s az évi 800 frt segély, 6 öl fa rendes, pontos kiszolgáltatása mellett — jelenleg 1700 frtra becsült 4 db. emelő s fecskendő gépünket, emeleti létráinkat és 90 frt áru tömlő csövünket saját községi pénztárából vette s hozatta meg számunkra. Ezen szép támogatásáért csak a legnagyobb elősmerésünket s köszönetünket fejezhetjük ki.

V.

Ezek után áttérve egyletünk 1877. évi szorosabban vett működésére, jelezhetem, hogy egyleti választmányunk a lefolyt évben tartott 5 ülést a parancsnokság pedig 25 ülést.

Volt és van az egyletnek 93 működő tagja és pedig osztályonként elosztva 26 mászó, 39 szivattyus 28 rendfentartó pótcapat tag.

Továbbá van az egyletnek 185 alapító és pártoló tagja kik évenként 526 frttal járulnak az egyleti kiadások fedezéséhez.

érték
kr.
0
6 38
1 82
2
3 12
2
6 68
9 78
0
1 67
7
5
50
60 58
00
06 03
széről ezen-
gy az árva-
megállapított
la és csőtör-
tartatni, —
k képviselői
em érintkez-
ek számára,
vénzek felvé-
lványozandó
zása tekinte-
akarnak, —
őznápokon s
ra.
nek 1878-ik
rt Pál,
ki h. elnök.

A lefolyt évben az egyesület működő tagjai közül működő tagsági képtelenség miatt kilépett 1, elutazása miatt 1, meghalt 2, s így a létszám megapadt 4-el de melyet a belépők száma azonnal helyre pótolta.

Volt a lefolyt évben 5 tüzeset és pedig 4 tető és egy pincze tűz; a 4 tető tűznél megégett 5 szalmás és egy zsindeles fedél — a pincze tűznél csekély kár volt.

Ezek azon mozzanatok miket a jelentés keretébe felvenni szükségesnek véltem s miknek megfigyelésére a tisztelt közgyűlés becses figyelmét igénybe vettem; s mielőtt bezárnám jelentésemet következők elintézésére kérem fel a közgyűlés határozatát.

1. A számvizsgálók jelentése folytán adja meg felmentvényét a pénztárnok és szertárnoknak.

2. S.-a-Ujhely városának, gróf Wallis Gyuláné ő méltóságának becses adományukért, Bydeskuthy Sándor egykori elnök — és Dókus Gyula egykori főparancsnok uraknak előbbinek 50 frt kegyes adományára minikettőnek pedig az egyesület iránt tanusított lankadatlan működéséért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetével halálját leróvni sziveskedjék.

Ezek után az egyesületnek a most kezdődő évben a legjobb előmenetelt kívánva — bezárom jelentésemet.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1878. januárhó 20.

KRETOVICS JÓZSEF,

ezen jelentés elkészítésével megbízott alparancsnok.

Csatlomány a titkári jelentéshez.

1877. évi bevételek:

1. Pénzkészlet 1876. év végével	1 frt 75 kr.
2. Városi évi adomány 1877. évre	800 " " "
3. Gr. Vallis Gyuláné adománya	200 " " "
4. Bydeskuthy Sándor elnök adománya	50 " " "
5. Felszerelésekből	26 " 70 "
6. Régi pártoló tagsági díjakból	44 " " "
7. 1877. évi pártoló tagsági díjakból	459 " 64 "
Összeg	1582 frt 09 kr.
1877. évi kiadások összege tészen	1477 " 62 "
Pénztári hészlet	104 frt 47 kr

1878. évi egyleti követelés:

a) Rendes bevétel:

1. Pénzkészlet 1877. év végével	104 frt 47 kr.
2. Városi évi adomány	800 " " "
3. Pártoló tagsági régi hátralék a volt 177 forintból befolyt 44 frt, maradt	133 " " "

TÁRCZA.

A falu két végén.

— Elbeszélés. —

Írta: **Farkas Bertalan.**

II.

(Folytatás.)

Mert nem így beszélt ezt az egész — világ. Nem, kivált az asszonyok. Már pedig ha valaki szemmel tartja a világ folyását: ki más az, mint Éva anyánk leszármazó örököse.

„Fognak is haragudni, galambom, holtok napjáig. De hogy is ne! Mikor egyik a másiknak állott utjában. Nem egy könnyű az olyat elfeledni; — de nem ám! Én nem is tudom, hogy mit tudott az a csinos nő — mert azt mondják, lelkem, hogy igazán nagyon csinos volt — ezen a vén bagolyon kapni. — Hiszen Zendi Gyuri-nak már csak a kis körme is többet ér. Igazán, ha szabad volnék, én még most se... Hanem hát azt mondják, tudod, hogy szívök választottja valami gemein tetetés volt, s a mellett, szegény, galambom, mint a — templom egere. — Úram fia! még is mind a kettő belébolondult. — De hát a nő sem tudott köztük választani, no igen mint az ilyen műveletlen teremésknél szokott történni, kivált akkor, ha két egyenlő gazdag emberről van szó. — No meg aztán kitudja, hogy miféle jószág lehetett: ott Pesten sok mindenféle megakad. Elég az hozzá, hogy Zendi Gyuri megunt a hosszas bizonytalanságot, bántotta büszkeségét, hogy nem tudja kiturni a vén bagolyt s kapta magát felé se ment az imádott háza tájékának, hanem másfelé fordította a szekér rudját s egyet gondolt és megnősült. Jó házasságot is csinált, jobbra szert se tehetett volna. Még ez jurátus-

4. Éva Kálmántól építkezésből maradt követelés	24 frt — "
5. Pártoló tagsági díj hátralék 1877. évről	124 " " "
6. Pártoló és alapító tagsági díj 1878-ra	526 " " "
7. A hátramaradt gyűlésekből mintegy	100 " " "
8. Felszerelésekről	25 " " "
Összeg	1836 frt 47 kr.

9. Adományokból és tánczvigalmak és más mulatságok jövedelmeiből mintegy	200 " " "
Bevétel évi összege	2036 frt 47 kr.
Ezen kívül tartalék alapul elhelyezve van	200 " " "
Összesen	2236 frt 47 kr.

b) Kiadások:

1) Adósság.

1. Csövekért váltó adósság	200 frt — kr.
2. Díszruházattól v. a.	160 " " "
Összesen	360 frt — kr.

2) Rendes kiadás:

1. 3 szolga évi fizetése	540 frt — kr.
2. Ezek ruházata	55 " " "
3. Ezek egy pár uj és egy fejelés csizma, az uj 9 frt, fejelés 5 frt	42 " " "
4. Petroleum	42 " " "
5. Olajra	5 " " "
6. 30 db. lámpa üveg	1 " 50 "
7. Tisztító eszközök	3 " " "
8. Irodai eszközök	4 " " "
9. Gyufa	2 " " "
10. Surolás, meszelés és tisztítás	10 " " "
11. Gép igazítás és festés	50 " " "
12. Tűzőitő újság	6 " " "
Összesen	770 frt 50 kr.

3) Rendkívüli kiadás:

1. Törökendők	3 frt — kr.
2. 1 fali óra	5 " " "
3. 1 divány rendbehozása, melyhez bőr ajánlva van	9 " " "
4. 4 Lepedő	4 " " "
5. 4 pokrócz, 2 alsó, 2 felső	16 " " "
6. 1 sachtábla	3 " " "
7. Különböző eszközök	30 " " "
8. Személyes felszerelésekre	30 " " "
9. Törülő orsó és a hydrophor elébe egy 2 ke-rekü taliga	50 " " "
Összesen	150 frt — kr.
Összesen	1280 frt 50 kr.

Összehasonlítás:

1878. évi bevételek összege	2036 frt 47 kr.
1878. „ kiadások összege	1280 „ 50 „
Marad bevételi felülég	755 frt 97 kr.
Ehez hozzáadva a tartalék alapot, mely	200 " " "
Leend 1878. év végével	955 frt 97 kr.

Kidolgozta 1878. január 18-án

KRETOVICS JÓZSEF,
alparancsnok.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

Tokaji levelezünk írja: Nálunk egymást érik a lopások. A közelebbi héten Kohn Emánuel ujdont új házának oldalfalát ásták ki s a pinczébe ha-

korokban történt. Hanem Döbrey uram csak nem akarta hagyni a konczot, mindaddig míg egyszer csak nagy beteg lett a hölgyecske s nem sokára rá meg is halt. De — hát, kikaparja az olyat a tyuk is, — bizony a teinsasszonyka után egy kis leányka is maradt. A vén bagoly soká szomorzkodott, azonban őt sem ölte meg a bubánat; végre is megunta a magányosságot s egy második nőt szabadított meg a pártától. Hidd el galambom, egyenesen innen van a harag köztük, — egyenesen innen. Zendi Gyuri még mai napig sem tudta elfelejteni, hogy utjában állott a vén bagoly.

„Pedig bizony meg lehet elégedve a feleségével.”

„De meg ám! No de uramfia! hát a vén bagoly nem lehetett-e megelégedve? Kell a világon áldottabb lélek, mint szegény Zsófi volt?”

„Nyugodjék békével! — mondta rá áhitatosan a másik asszonyság. Hát az apátlan árvácska?... Sugta azután az első asszonyságnak.”

Erről hallgat a krónika, galambom. Volt, nincs. No de hiszen, rég ideje már ennek lelkem. Van bizony már vagy husz esztendeje, ha nem több. Azóta ugyancsak sok viz lefolyt a Tiszán. Ki tudná már most meghatározni, hogy voltaképen a kacskaringós birtok-per volt-e az oka, hogy Zendi György és a vén Döbrey még mindig hadilábon állanak egymással, vagy pedig azon szerelmi históriá, melynek a hölgyvilág oly hü fotografiját szokta adni minden időben és körülmények között.

Hejji, különös csodabogara az Istennek az a szív!!

Elég az hozzá, hogy Zátanyoson a felvég ura, mióta jól kinőtt a szakála, sosem fogott kezét az alvégesi ural.

Helyes felvilágosítást adhatott volna körülbelül Matyók bácsi is Tihamérnak a dolgok ez időszerinti állásáról is; hanem hát a kajla bajszu vén kocsis azt gondolhatta magában, hogy egy

toltak be: hol kényők kedvők szerint gazdálkodtak. Ez esetenél az a legnevezetesebb, hogy a fútczán történt, ahol még is csak megkellene akadni egy-egy rendőrnek, ha mulatságosabb dolog nem volna a meleg korcsmában való ivás, pipázás és alvás. Ez az ő mulatságuk az adófizetőé pedig az: hogy vigyázzon a maga bőrre és vagyonára. Csendszabotunk egy 80 éves agg; szegény örül hogy élhet s még a felügyelet is terhére esik. — Egy másik idyll: a közelebbi estén három kótaji bicskás állított be a „Fekete sas” című korcsmába s éjjeli szállást kérve szép csendesesen le is heveredtek. Később midőn a korcsma zaja kihalt s a korcsmáros is aludni ment, lassacsán belopodzkodtak azon szobába, a melyben az egész család aludt. Itt aztán elkezdődött a dula-kodás, mit a szolgáló kívül meghallván az utcára rohant és segítségért kiáltott. Ekép sikerült az egyik rablót elfogni, a másik kettő azonban elmenekült. — Egyáltalában tele van az egész város ilyen fajta bitangokkal; itt szabadon járhat kelhet mindenrendű csavargó, s ha az ország minden községéből kiutasítanak is, nálunk egész biztonságban húzhatja meg magát. Gyönyörűséges állapotainkról jövőre bővebben. (r. l.)

Pár szó egy igen kedélyes estélyről. Dr. Sebeők Antal ur, városunk közkeveltségi és derék főorvosa, f. hó 5-én este 6 órakor saját lakásán igen kedélyesen lefolyt soirét rendezett a szép számmal. (mintegy 60-an) m. egjelentés mind a két nem által tekintélyesen képviselt jó ismerőseinek megtiszteltetésére és föllvilanyozására. Az estély, tekintve művészi belértékét, szinte páratlanul áll többé kevésbé, egyhangú társas életünkben, és emléke igen sokáig szép példaképpen fog előttünk ragyogni az iránt: miképpen kelljen intelligens családainkat olykor-olykor. s főleg az unalmas téli esteken szív és lélek képző társaságba összehozni. Mondom az estély minden ízében megérdemli a művészi jelleget. A szellemi évezetek fényes sorozatát a pompásan sikerült dalár-négyes nyitotta meg. Ezt követte Várhalmay Anna k. asszonynak, a házi ur, kedves rokonának, az estély csattogató kis fülemülejének magány éneke. („Hallottuk mi szép szavának ezüst hangját csengeni; fülemüle panaszának hangja nem oly isteni.”) A program harmadik fénypontját Olcsváry-ék vonó-négyese színezte ki pompásul, ékesen. Következett Dongó Gy. Géza tanár ur ez alkalomra irt s a házi urnak, mint boldog vőlegénynek, ajánlott felolvasása. Jó izü elmefuttatás; csak az a kár, hogy a kedves mennyasszony onnan a távolból csak hírt hallja meg majd annak, amit mi az ő nevében is oly lelkesen megtapsoltunk. Sorra került a házi ur és Várhalmay A. kisasszony gyönyörűen elandalító duett-je; az „Olasz saláta.” vonó-négyes ismételtén stb. stb. s a taps és lelkesülés fölért azzal a benső magasabb ihlettséggel, mely a szereplőket egyenkint és összességben áthatotta. A szép

parányi szüksége sincs ő neki az uraságok dolgába ütni az orrát. Csinálják azok azt, a mi nekik tetszik; neki már csak úgy is jó lesz, ha a deresek mögött bóbiskolva gondolkozik a világ folyásáról, a mi különben legfeljebb annyiból áll: hogy nagy bölcsen számíthatja: mikor is lesz a nyerges hét esztendő s hozzá teszi méltatlankodva, hogy: de már abból sohsem válik olyan anyakancza, mint a rudasból, — azután megcsipi suhogójával az ostorhegyesnek a fület, meghuzza egy kicsit a gyeplős zabláját s azt gondolja magában, hogy az ilyen direktorium többet ér a világ mindenféle filozofijánál. Gondolkozzék akárki egyébről, ha úgy tetszik; neki elég ez.

Tihamér esakhamar meggyőződött hazajövele után arról l, hogy Zátanyoson még minden a régi. — Atyja még most is olyan büszke, kemény ember volt, mint két év előtt, midőn ő külföldre távozott el, — és anyja, édes anyja: ezt most is ép oly gyöngéd, oly nyájas volt hozzá, mint akkor, a midőn bucsucsókot hintett annak ajakára, gyermeki hálás csókot — áldást osztó kezeire.

Mikor elhagyta utoljára az apai házat, még akkor félig gyermek volt; bajusza, szakála alig ütközött; még nem is tett ki egy egész ember-számot; most a midőn megtért, már férfinak, meglelt férfinak képzelte magát, pedig alig volt még huszonhárom éves. De hát nem látta ezt az anyai szem, az csak a kis Tihamért látta, a teje-feles száju suhancz gyereket, azt a suhanczot, kinek ajakára, arczára az édes anyai csók oly jól illik. A jó édes anyja megsimogatta fürtéit, megzirógatta arczát, csókot is illesztett arra a tudományos homlokra: mintha még most is a kis Tihamér állana előtte. Pedig az a kis Tihamér ma már férfi, a kinek homlokára van írva a külföldön szerzett tudomány, a ki büszkén emlegeti, hogy ma-holnap huszonhárom éves.

Hátha még a Zendi György uram terveit hallanánk.

(Folyt. következik.)

mulatsá
s elejét
tartott
a táncz
jó péld
ellátása
tott reg
maradta
tanár u
jiért, m
czekig t
ő a mi
vünk te

Az
estve a
tartana

A
hó 16-a
mind a
volna, s
ebbeli d
ur üzlet
nott szá

A
nőtagja
jutalom
Zichy G
sziumü
emléke
ségünk
lerőjja
néseve
Veresn
igen jó

Somog
nyóról
pült, m
megine

S
havi n
könyvi
mellet
halálját
gának
melye
beli á
ezen r
vissza
is a v
fáradó
elősm

STUL
váro

Fö

nyi b
keszt
hatod
nehár
hegye
1696

17-é
magy

kitét
(mely
asztán
2. p
bort,
17 M

Mart
stb.
nak,
sincs
ragas

Biró
Biró
len v
polgá
írójá
nyelv
szeri

multság ez a része jó két órányi időt vett igénybe s elejétől végig folyvást a legélénkebb hangulatban tartott mindenkit. Magától értődik hogy megereedt a tánc is, melyben a házi ur, s a kedves „Annácska“ jó példával mentek elül s egyáltalán a vendégek ellátásáról vetélkedve gondoskodtak. A tánc tartott reggeli 3 óráig; de az „állhatatosak“ hűek maradtak a házi urhoz reggel 4 óráig, a midőn D. tanár ur emelt poharat a házi urért s kedves arájért, még pedig úgy, hogy a harsány éljenzés percekig tartott. Éljen a derek doktor ur sokáig, mert ő a mi városunk oly kedves fia, kiben nekünk kedvünk telik — őt hallgassátok és kövessétek.

(— —y.)

Az önkéntes tűzoltó egyesület tagjai folyó hó 10-én este a „Dianna“ teremében társas összejövetelt tartanak, melyre az egyesület pártolóit is meghívják.

A s.-a.-ujhelyi korcsolyázó egyesület f. évi február hó 16-án tartandó báljára a meghívók szét küldtek, mind azok kik tévedésből meghívót nem kaptak volna, s erre igényt tartanak, felkérnek, miszerint ebbeli óhajuk teljesítése végett. Szentgyörgyi Vilmos ur üzletébe ne terheltesse nekünk fáradságot, továbbá ugyanott számozott karzati jegyek is kaphatók 1 frtjával.

Az itt működő színtársulat egyik első rendű nótájának Veresné Matild asszonynak ma van jutalom játéka. Az e célra választott darab gr. Zichy Gézának „Szerelmem harcza“ című 4 felvonásos színműve, melyről a fővárosi kritika igen előnyösen emlékezett meg. Reméljük: hogy műpártoló közönségünk a jutalmazandó derek színész irányban lerőjja tartozását, s az előadást tömeges megjelenésével fogja szerencsétlenni, anyival inkább, mert Veresné pályájának hivatott papnője, melyen bizony igen jól esik az anyagi és erkölcsi támogatás.

Mikó a rabló gyilkos f. h. 3-án érkezett meg Somogyi Károly derek csendbiztos kíséretében Rosnyóról. Önközta sebeitől már csaknem teljesen kiépült, minek folytán a vizsgálat is teljes erővel fog megindulni e nevezetessé vált bűnügyben.

Nyilvános köszönet!

S.-a.-Ujhely város képviselő testületének mult havi nyilvános ülésében 8. szám alatt hozott jegyzőkönyvileg kifejezett hálás elismerés és köszönete mellett a város előjárósága nem mulaszthatja el azon háláját kifejezni, mellyel Évva Andrásné ó nagyságának tartozik azon magasztos, buzgó fáradozásaiért, mellyel évek hosszú során által kegyes volt a helybeli árvaház védnöknei tisztét viselni. Most midőn ezen magasztos hivatástól egészségi állapota miatt vissza lépett — fogadjon az általa ápoltak nevében is a városi előjáróság tiszta szívből eredő kifejtett fáradozásait eléggé méltányolni nem képes-hálás elismerését.

S.-a.-Ujhely, 1878, február hó 4-én.

STULLER ANTAL,
város főbírája.KRETOVICS JÓZSEF,
városi jegyző.

Csarnok.

Fölhívás Tokaj-Hegyalja, és a történelem érdekében.

A magyar tudományos akadémia nyelvtudományi bizottsága által Hunfalvy Pál tudósunk szerkesztése alatt kiadott nyelvtudományi közlemények hatodik kötetében 1867-évi, Hunfalvy Pál ur néhány hegyaljai oklevelet közölt, melyek Tokaj hegyaljai szók adás vevére vonatkoznak, s 1596 — 1696 években keltek.

A legrégebb Rattkán kelt 1596. márczius 17-én a többi Thallian (Tállya) mind egyenlő szép magyarsággal.

A szövegben nincs több deák szó, mint ezen kitétel után — adtak áldomásban Just-Vini 275 (mely annyit tesz magyarul 275 icze bort), aztán aztán ezen kitétel után Ukkon pohárt — Just Vini 2. per 7 dénár (az az Ukkon pohárért két icze bort, melynek iczéje 7. dénár) végre Actum Rattka 17 Marty Anno 1596.

A Tállyaikban így — Actum Thallia die 12 Marty Anno millesimo sex centesimo duodecimo, stb. Ebben falunak irták Thalliát, a többiben városnak, es így Actum in oppido Thallia. Egy oklevél sincs alá írva, csak pecséttel erősítve vágott papír ragasszal.

A Rátkai levél így kezdi: Én Rátkai feo Bíró iwo Thamás: a Thállyiak így: Mi Thállyai fő Bíró Zabaray Ambrus, ... aztán megnevezetnek a jelen volt esküdt bíró társak, tanácsbeli esküdt, polgárok, és idegenek. Jegyzőről vagy az oklevél írójáról nincs említés. Az oklevelek tartalmáról, nyelvezetéről értekezik Hunfalvy Pál saját felfogása szerint.

De minthogy ezen oklevelekben ilyen kitételek foglaltatnak „Mi esküdt bírák és polgárok ez két félnek egyenlő akarátjukat megértettük volna ez szöllőnek eladásából és megvételéből, Mi ennek áldomását iwók, Ukkon poharat mutatta fel N.N. (meg nevezik az egyént) adtuk áldomásba Just 275 p. d. 9. Ukkon pohár Just Vini 2. — Hunfalvy felvetette a kérdéseket: „mit jelentett az áldomás? — mit az Ukkon szó? mit az Ukkon pohár?“

Ő maga az áldomást nem pusztá iszogatósnak, hanem a szerződések biztosításának, egyszersmind áldoztatnak és jó cselekedetnek is véli, s hivatkozik a XI-ik századbeli Béla király névtelen jegyzőjére, a ki a magyarok bejövételéről irt jegyzeteinek XVI. pontjában ezt írta: „Quod cum renunciatum esset duci Arpad et Suis Jobbagionibus, gavisus sunt gaudium magno et more poganismo fecerunt aldumas, et gaudium annuntiantibus diversa dona praesentaverunt“

Hivatkozik továbbá a régi biblia fordítására is, melyben ezt olvassuk: Misericordiam volo et non Sacrificium — irgalmasságot akarok, és nem áldomást.

Hunfalvy továbbá az Ukkó szót finn eredetűnek gyanítja, mert a finnek öreg Istene Ukkó volt, de már az Ukkon pohárral, a hozzá ragasztott „n“ betű miatt nem tud eligazodni, s azt írja, hogy nem tudhatjuk még jelentését.

Sok lehet eltemetve, a mit talán előhoz még a véletlen. A ki ma Rátkán a szorgalmatos német lakosok közt mulat, az nem sejtethi, ha csak a jelent tudja, hogy ott 1.96-ban magyar oklevél költ, mely sok tekintetben becses: így végzi Hunfalvy Pál a hegyaljai oklevelekben előforduló áldomás, és Ukkon pohár feletti értekezését.

Az óta többen foglalkoznak leginkább az Ukkon pohár eredetének, jelentőségének kipuhatólásában, többek közt Szilády Áron és Révész Imre tudósaink.

Révész Imre az Ellenőr 1877-ik évi egyik számában deák eredetűnek írja az Ukkon pohárt, és az Usu capio deák terminus megrövidítését UC vagy VC-t véli abban kifejezve, isteni eredetét az Ukkon pohárnak megtagadja.

Szilády Áron engem is felkért, hogy itt Tokaj-hegyalján keressek nyomokat az Ukkon pohárról.

Kaptam is két darab okiratról levonatot Tállyai lelkész Nagy Ignác urtól szinte 1500-és 1600 évekből, melyekben az Ukkon olyan formán látszik írva mint „Urkund“ — s ezeket megküldöttem Szilády Áron urnak, azon figyelmeztetéssel, miszerint némelyek hajlandók az Ukkon pohárt, a német Urkund elmagyarosításának keresztelni, ámbar azon korból német oklevél itt nem kelt. A sárospataki főiskola könyvtárából Szinyei Gerzson akadémiai tanár urtól is kaptam egy eredeti magyar oklevelet, mely az „Pady Hegien fekvő Szőlőről Varga Mihály Kassai és nemes Meltser Péter Eperjesi lakos között Rattkán 1584 Augustus 17-én költ.“ Ebben nincs kitéve az áldomás, és Ukkon pohár iczéjének mennyisége, csak így van írva: „Ez wételnök áldomásth iwók, és Ukkon poharat mutatta fel Orszagh Gergely.“

Ezen Rátkai levél szerint, a bírón, bíró társan, az több esküdteken, és közönséges embereken kívül Thalliaról is voltak jelen esküdtek, s közönséges emberek, és Ondról is ott volt Czako Márton. Ukkon pohár felmutató Orszagh Gergely Tállyai esküdt ember volt, és deák szó ennyi van az egész oklevelen: „Actum in Rattka 17 die august. Anni Dny 1, 5, 8, 4.“ Ennek olajos papírosra vezetett hű másolatát szinte megküldöttem Szilády Áronnak. És mivel több hegyaljai városok levéltáraiban kutattam azon időkből, egy örök vallásban sem találtam Ukkon, vagy Urkund pohárról említést.

Hanem a tölcsvai sárospataki örökökben találtam ilyen kitételeket: „tisztesseges gazdálkodás áldomása floren 3, és hat köből bor. Just. Vini per denar 18.“

Egy 500 magyar forintért adott és vett szőlőről 1679 die 27 Xbris karácsony harmad napján kelt örök bevallásban áldomás adatott 40 forint, és egy átalag bor. Másik örökbe csak ennyi iratott: „áldomását beadta.“

Másikban: a vevő hozatott áldomásba ött köből bort, melyből Bíró urnak szállók számára hat tak 3 köből bort.

(Vége következik.)

Öskeletű temetési hagyományok.

(Művelődéstörténelmi tanulmány.)

Dongó Gy. Géza, tanártól.

III.

(Folytatás.)

Fölfeltetvén a pólyák, feje megnyirva találtott, amint t. i. azt a papok hordani szokták; fogai rendes helyökön voltak s a figyelmes szemléletből

azt birtuk következtetni, hogy az aszat mintegy 40 éves férfi lehetett. Egy aranylap takarta el száját, és ezüst lemez fedé mellét;*) vallairól festett borszalagok függtek. Szemei rongydarabokkal valának betöltve, melyek valamint a pólyák is cédrus-olajba valának áztatva, mi hathatós óvszer a rothadás ellen. Feje belül egészen üres volt, az agyvelő burja teljes épségben. Mellén, lábai közt és testének egyéb részein fényes szurokvonalak látszottak. Ez aszatnak kora több, mint harmadfélezer évre tehető.“

Mindezek a szives olvasót nemcsak a mumia készítés módjáról, hanem arról is felvilágosíthatják, hogy az egptiek az ipar legfinomabb ágaiban is kitűnő előhaladást tettek. Ha pedig a fentebbiekhez hozzá vesszük még azt is, hogy siraik szinte meg vannak töltve indiai kelmék-drága kővek-és házi szerekkel: ugyhiszem el kell állanunk attól a balhiedelemtől is, mintha a pháraók népe irtóztott volna a tengertől, s csatlakoznunk Carver nézetéhez, ki azt vallja,*) hogy maga a Menes név is, ki az egypti műveltség atyja volt, az indiai Manuhoz hasonlít.

De igen nevezetes világitást vet, továbbá, az egypti műveltségre és a halott-kultuszra az állatmumiák készítése, melyek rengeteg történelméből én csak kettőt emelek ki: az Apist és az Ibist.

A háladatosság és hasznosság indoka vezethette az egyptieket arra, hogy az állatok egynémelyikét tiszteljék s temetésüket leirhatlan pompával tartásuk meg. De még a vallásos meggyőződésnek is nagy szerepe van az indokolásban.**) Sajátos tapasztalat azonban, hogy ezek az állatmumiák csakis a szegények temetőhelyein fordulnak elő vegyesen; mi vagy azt látszik bizonyítani, hogy a közönséges felfogás a vallás eszméit a babona pedantériájával vastagon feleresztette, vagy pedig azt, hogy a szegényebb néposztály annyira megvetett volt, miszerint már e földön tisztába kellett jönie azzal a gondolattal, hogy benne büntetett lélek vett légyen ideiglenes szállat, s melynek sorsa az, hogy az emberi testtől való megválás után legott az állati testbe vándoroljon. Mindakét magyarázat megbélyegző; az egyik értelmileg; a másik társadalmilag, — de éppen azért, mert az alárendelt kasztra szegényítő bélyeget nyom, nagyon belé illik az egypti társadalom katéjának keretébe.

Nem ily értelmű az Apis; Ibis- és az amulet-tisztelet. Ezek mindmégannyi kitűnő alakjai a vallás külső nyilvánulásának.

Az egyptieknél minden állat valamely istenségnek volt szentelve és pedig olyformán, hogy az állat jellemző természeti fősajátsága mintegy a megfelelő istenségi tökély kifejezése volt, mintha az istenség elvei az állatokban nyilatkoznának meg. Ez állatok sorából első rangú s a káprázatos isteni tiszteletnek (feticismus) mindenki által szent borzadálylyal kegyelt egységes középpontja volt az Apis nevű fekete ökör, mely a legfőbb isteni szikra által megtermékenyített tehéntől származott. Fizikumának elmaradhatlan kellékei voltak: egészen fekete legyen, kivéve a homlokon levő fehér háromszögű foltot*) és a félhódat jobb combján, nyelve alól pedig cserebogár idomu**) kinövés ne hiányozzék. Állandó imádási helye volt Memphisben a P h t h a nevű szentély. Kimulása országos gyász egy újabb felfedeztetése pedig általános öröm forrása lett; mert a megholt Apis lelke ebbe vándorolt hitők szerint. Ez a közörmű, mint a történelemből tudjuk, nagyban elősegítette Sándor heditásának szerencsését 332. Kr. e. Bebalzsamozása egy) kimult istenéhez illő, temető helye legtöbbször, Serapis temploma.

(Folyt. köv.)

Nyílt posta.

K. B. Sárospatak. Becses ígérte előre is köszönjük és számolunk rá.
P. A. N. Láng. Közreműködését jövőre is kikérjük. A lapot küldjük.

1) Ezért szenvedtek annyit az egypti temetők az arab-rablók kapzsi erőszakoskodásai folytán, akik egyszersmind a múmiákat is magukkal cipelvén azokat meggyújtva éjjeli világitásra használták.

2) Fravels through the interior parts of north America, Cantunál i. m. II. 665. l.

3) Az állatok tisztelete most is általánosan el van terjedve Afrikában.

4) Ezen idom alsó vonala Osirist, oldalvonala Isist, hypothenus pedig Horust jelképezte — mint azt Plutarch értelemezi.

5) A cserebogár igen jellemzetesen a természetben uralkodó eleve nitó erőt jelvényezte s a sírboltokban milliónyi számmal találtatik. Ugylátszik, hogy amuletszerű rendeltetésök is volt. Amuletek nálunk is találtak Pilin környékén.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTHELEMÉR.

Értesítés a t. cz. közönséghez.

Van szerencsénk tisztelt vevőinknek, egyszersmind a nagyérdemű közönségnek becses tudomásukra hozni: miszerint

az utazást jövőre egészben feladjuk

s helyben egyedül a

virág-vásárt,

mely jövő áprilho 12-12-én tartatik. fogjuk még meglátogatni.

Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el az eddig felénk irányult becses érdekltségért mély köszönetünket nyilvánítani, felkérvén a tisztelt közönséget, hogy jövőre szakmánk körébe vágó nétaláni szükségleteit nálunk beszerezni sziveskedjék, mely tekintetben igyekezetünk oda irányuland: hogy a tett rendelmények mindig és mindenben teljes megelégedésével találkozzanak. Maradtunk mély tisztelettel

Blau Lipót és fia
Ékszerárusok Budapesten.

Fióközletük Szatmárt és Debreczenben.

1-1

A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank

részvényesei f. évi márcziushó 17-én

S.-a.-Ujhelyben a megyeház kistermében

d. u. 2 és fél órakor tartandó

VIII. rendes

K Ö Z G Y Ű L É S R E

tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. A közgyűlési elnök és jegyzőkönyv hitelesítők megválasztása.
2. Az igazgatóságának üzleti jelentése.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. Az évi mérleg megállapítása, és a nyereség felosztás iránti határozat; esetleg az igazgatóság felmentése.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyűlésen résztvenni kíván, felkéretik: miként az alapszabályok 31. §-a értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt, a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni sziveskedjék.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1878. évi februárhó 2-án.

Az igazgatóság.

1-3

Haszonbérbeadás.

A gróf Keglevich családnak
Sztropkón, Zemplénmegyében.

az eperjesi vasuti állomáshoz 6, és a homonnaihoz is 6 mértföldnyire helyezett

480 holdnyi tagosított birtoka,

lak- és gazdasági épületekkel

1878. jan. 1-ső napjától, vagy április 1-től 1882. évi október 1-jéig

haszonbérbe kiadó.

A feltételek vagy én nálam alólirott nál **Pusztá-Fabiánon** Csongrád-megyében, (posta Szentes,) vagy **Werner Gyula ügyvéd urnál Varrannón**, Zemplénmegyében megtudhatók; hova a vállalkozók ajánlataikat folyó évi márczius 1-jéig benyújthatják.

Báró Maasburg Sándor,

mint az osztatlan gróf KEGLEVICH család meghatalmazottja.

3-3

Bika eladás.

Méltóságos

gr. Forgách Kálmán ur

Szalánczvári uradalmában néhány darab

pinzgau és simmenthali

másodfüves bika

van eladásra föllállítva:

bővebb értesítést ad e tárgyban

Bodnár Péter,

uradalmi tisztartó Nagy-Szalánczon.

1-3